

Moji milí,

po více jak 2 měsících Vás opět zdravím ze *City of Hope*. Nechci se pořád opakovat, jak ten čas letí, ale je to tak. I když můj odjezd je plánován na 1. srpen, tak nějak už si sumíruju, co tu chci před svým odjezdem ještě stihnout, abych potom nebyla překvapená, že najednou odjíždím.

Ani nevím, odkud mám začít a co bych měla popisovat jako první. Stále se tu něco děje.

V postní době jsme tu oslavili svátek sv. Josefa, ochránce Salesiánů. Při té příležitosti jsme se rozloučili se *Sr. Christabel* a *Sr. Caroline*, které odjely na 5 let na studia do Říma.

Zambijské Velikonoce jsem prožila silněji a radostněji než Vánoce. Mohlo za to více faktorů. Už jen samotný fakt, že *City of Hope* nebylo prázdné jako v prosinci, celou situaci pozvedalo. Na Bílou sobotu jsme se všichni připravovali s velkým očekáváním, protože 11 z našich holek mělo být pokřtěno. A co bylo taky velice důležité, na Velký pátek za mnou přijela česká návštěva – má sestra a 2 kamarádi! To byl pro mě opravdu velký dárek.

Strávili jsme společné Velikonoce v *City of Hope* a potom 14 dní cestovali po různých koutech Zambie. Mimo jiné jsem znovu navštívila Viktoriiny vodopády, jejichž síla a monumentálnost se nyní nedá s těmi prosincovými vůbec srovnávat.

Díky přítomnosti mých přátel jsem si dost odpočinula a nabrala nové síly do mých posledních měsíců v Zambii.

S měsícem dubnem k nám přišly opět měsíční prázdniny. Holky tu samozřejmě zůstávají, proto i když je škola prázdná, mám tu stále, co dělat. I když jsou prázdniny, každé dopoledne holky tráví – prací na poli, studiem a ručními pracemi (*production time*). Pro oživení každodenního stereotypu jsme navíc přidali různé speciální aktivity, jako je boj o poklad, výlet, pálení ohně, Talent show, společné holčičí přespání, kvíz, atd.

K tomu každé odpoledne během prázdnin jsou brány *City of Hope* otevřené všem dětem z okolí, protože probíhá oratoř. Basketbal, fotbal, volejbal, netbal a další hry si teď užívám s dětmi každé odpoledne.

Dnes jsme tu slavili *Gratitude Day* (Den vděčnosti, díky) za dar života *Mother Yvonne*, což je hlavní představená sester Salesiánek. Slavit s námi přišli nejen pracovníci CoH, ale i děti z okolí a bratři Salesiáni, kteří pomáhají s vedením oratoře. Po slavnostní mši sv. jsme pokračovali připraveným programem. Holky si připravily tance a zpěvy. My, dobrovolníci pantomimu, kdy jsme na jednotlivá písmena slova *GRATITUDE* vymysleli slova, která začínají na jednotlivá písmena tohoto slova a vztahují se k němu (jako *Generosity, Respect, Angel, Tolerance, ...*) a na každé slovo jsme vymysleli krátkou stručnou scénku, která by ho vystihla. Vše bylo podkresleno klidnou hudbou. Velice mile mě překvapilo, jaký mělo naše vystoupení úspěch. I sestry nám děkovaly, že jsme si na svém výstupu dali tak záležet. Na závěr samozřejmě nechyběl společný oběd v naší jídelně. A v slavnostní náladě jsme se spokojeně rozešli.

Ve čtvrtek se mi do ruky dostal dopis, který jsem si sama pro sebe sepisovala v lednu 2014 na *Cagliari* duchovní obnově. Samotnou mě překvapilo, co jsem si tam pro sebe tenkrát sepsala. Svým způsobem mě opravdu povzbudil a donutil k zamyšlení.

Člověk už tady pracuje v zajetých kolejích. Nepozastavuje se nad věcmi, které mu po příjezdu přišli nevšední, ojedinělé a které ho překvapovaly. Na začátku měl člověk pocit, že má stále co objevovat. Teď je to jiné. Člověk je tady jako doma. Má tu své místo, povinnosti a vše je zaběhnuté. Člověk už neuvažuje stejně jako na začátku, všechno bere více jako samozřejmé.

A tak se mi do ruky dostal ten můj dopis. „*Milá Ráďo, ... S pozdravem Tvá milující Ráďa,*“ psalo se tam. Člověk jen tak takové dopisy nedostává, že? A píše se tam: „*Nic z toho, co děláš, není zbytečné. Až se vrátíš domů, zaběhneš do stereotypu a celý život pojede v naplánovaných kolejích. Teď máš příležitost dělat jen a jen pro druhé. Už tvá přítomnost tam má SMYSL. Snaž se nezanedbat ani chvíličku a stále se rozhlížet kolem sebe.*“

Nemyslím si, že bych tu plýtvala časem a lenivě se povalovala pod palmami. Spíš jsem se dostala do fáze přizpůsobení, kdy člověk už nevnímá jiný svět kolem sebe jako nový. Ale to je škoda. Obzvlášť, když už mi tu zbývají jen necelé 4 měsíce.

Ale doufám, že jsem se v tom dopise přeci jen mýlila. *Celý život pojede v naplánovaných kolejích.* Není to náhodou tak, „jaký si to uděláš, takový to máš“? A navíc veškerá má životní rozhodnutí jsou pouze na mě. Nikdo za mě můj život nežije. Pokud si zvyknu na to, že žiju ve stereotypu, zajetých kolejích, a nedokážu se každý den znova rozhlížet kolem sebe a hledat nové krásy, je to jenom moje vlastní chyba, ne chyba prostředí.

Myslím, že tady opravdu člověk žije více dneškem než zítřkem. Už jen proto, že tu není zvykem zase až tolik plánovat dopředu, tak člověk nemá potřebu moc dopředu přemýšlet.

Kéž bych si tohle dokázala donést i domů. Není to přece o tom, že pouze tady je člověk někde jinde, tak bych se měla snažit žít lépe a více využívat čas pro druhé. Doma to platí stejně tak, jako tady. Až se vrátím, bude nejspíš většina věcí tzv. „při starém“. Ano, asi jo. Ale záleží jen na mně, k čemu a pro co se každý den, každou chvíli, rozhodnu a jak budu vnímat své okolí. I doma můžu pokračovat, navázat v tom, jak se člověk snaží vnímat svět kolem sebe tady.

Jsem sama na sebe zvědavá. Nikdo není dokonalý. Člověk musí sám se sebou bojovat znovu a znovu každý den. Ale za tu námahu to stojí.

Díky mé sestře a přátelům jsem se o hodně přiblížila mé představě návratu domů. Ale i tak si myslím, že vše bude jinak. Uvidíme.

Už se na osobní setkání s mými blízkými opravdu těším. Ale jsem zároveň moc ráda, že tu přeci jen ještě mohu nějaký čas strávit a naplno si ještě vše užít a čas využít.

Na všechny v modlitbě myslí a za ně děkuje

Radka (*Rejoice, Chimwemwe*)

